

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. III. Confuetudo requirit Confessionem vocalem, quamvis ratio non ostendat, quod sub mortali. Sufficit ad vocalem, quòd pœnitens, postquam Sacerdos legit peccata scripta, dicat, Accuso me de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

Et aliunde, quando Confessarius est præsens, evitari potest periculum damnationis, si moribundus det signa doloris, & petat Absolutionem, est nullum peccatum dicat in particulari; quia tunc omnia saltem indirecè remittentur, quod non habet locum, quando Confessarius abest; ergo major ratio est accersendi cum incommodo aliquo Confessarium abentem, quam confitendi Confessario præsenti omnia peccata in specie, & sigillatim per interpretem.

35. *Præcisè ex vi præcepti divini Confessionis non est obligatio confitendi per interpretem in articulo mortis.*
 Persisto itaque in Conclusionè, & dico, præcisè ex vi præcepti divini Confessionis nullam esse obligationem confitendi per interpretem omnia sua peccata in specie, & sigillatim, etiam in periculo mortis; maxime, sicut ait Scotus supra, quando timetur ipsum non esse secretarium idoneum. Ubi ly Maxime subindicat, etiam non esse obligationem, secluso isto timore: quamvis Scholasticus ex illa particula occasionem sumperit dicendi: Doctor videtur admittere, præceptum confitendi per interpretem obligare, quando non timetur revelatio Confessionis.

Quæ expositio confirmari potest ex Report. impressis Lugduni eadem dist. n. 33. ubi sic scribit Doctor: *Ad tertium de muto, dico, quòd mutus, si aliter non potest loqui, debet confiteri per signa, si nota sint illa Sacerdoti: quòd si non sint ei nota, videtur quòd debet confiteri per interpretem, qui novit ista signa. Et si hoc sit verum (ergo dubitat de veritate) tunc dico, quòd quicumque interpretis illius muti, noscens sua signa, tenetur ad sigillum Confessionis observandum, sicut Sacerdos, sive ille interpret sit laicus, sive Clericus; & tunc non est periculum, facere Confessionem per interpretem sive animum, sive alium. Si verò sit periculum, quòd nolit hoc celare, dico, quòd non oportet nec mutum, nec barbarum confiteri per interpretem; sed mutus confiteatur Deo, & expectet proprium Sacerdotem, & hoc universatè melius est, quàm confiteri per interpretem talem; quia nullus tenetur exponere se periculo infamiae. Hucusque Scotus.*

Et in Report. impressis Colonia eadem dist. n. 12. ita lego: *Ad aliud de barbaro dicitur, quòd debet confiteri per interpretem. Sed non audeo hoc asserere; sed expectet, cum proposito confitendi, eum habeat Sacerdotem præsentem, cui potest loqui.*

36. *An saltem ex præcepto Charitatis non sit obligatio?*
 Quæris à me, an saltem ex præcepto Charitatis non sit obligatio? Resp. affirmativè, si moribundus probabiliter timeat vel dubius sit de Contritione Charitate perfectà; saltem ad Confessionem sufficientem pro valida Absolutione. Ratio in promptu est; quia in extremis eligendum est medium salutis magis certum, saltem absolutè certum, quale non est Contritio, quam probabiliter timeo non esse Charitate perfectam; ergo tunc eligenda Confessio, quæ est medium moraliter certum.

Quia autem ad validam Absolutionem non

semper requiritur Confessio materialiter integra, sufficeret tali casu confiteri aliqua peccata mortalia minoris infamiae, vel solum in genere se accusare de peccatis mortalibus; & in particulari de aliquo solum veniali. Vix equidem est natum fieri, ut quis, etsi idioma- tis ignarus, non possit abique interprete per scriptum vel nutus explicare Sacerdoti aliquod saltem peccatum in particulari, cum etiam id facere possint muti. Deinde quando id fieri non possit, sufficeret exprimere in genere desiderium Absolutionis, & statim peccatoris in communi; quod utique possit facere per nutus, & sine incommodo, etiam per interpretem. Ita Herincx part. 4. tract. 4. disp. 3. n. 91.

Sed numquid si omnia peccata sua possit exprimere per scriptum, vel nutus, teneretur sic exprimere? Deinde si voce possit exprimere, nunquid sufficeret exprimere per scriptum, vel nutus? Respondeo ad utramque questionem:

CONCLUSIO III.

Consuetudo requirit Confessionem vocalem, quamvis ratio non ostendat, quòd sub mortali. Sufficit ad vocalem, quòd pœnitens, postquam Sacerdos legit peccata scripta, dicat, *Accuso me de his omnibus.* Interim nutu, aut scripto, in defectum vocis, potest, & debet fieri, si absit periculum infamiae.

SUppono tanquam certum, Confessionem realem (si ita loqui placeat) id est, quæ fit scripto, aut nutibus, tamen si aliquo foret possibilis Confessio verbalis, id est, quæ fit verbis formalibus, & propriè dictis, nihilominus validam esse, est aliqui in contrarium citentur.

Et ostendo manifestè ex Concilio Tridentino sess. 14. c. 5. ubi probat necessitatem Confessionis: *Quia Dominus noster Iesus Christus, è terris ascensus ad Caelos, Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit, tanquam Presbites & Iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferuntur, in quæ Christi fideles ceciderint, quo pro potestate Clavium remissionis aut retentionis peccatorum, sententiam pronunciant: constat enim Sacerdotes iudicium hoc, incognitè causà, exercere non potuisse &c.*

Atqui tam perfectè, si non perfectius, per scriptum deferuntur mortalia crimina ad Sacerdotes; & tam perfectè, si non perfectius, cog-

notetur causa per scriptum, quam per voces; ergo &c.

Sane ad iudicium humanum, secluso iure positivo, perinde est, an accusatio fiat verbo, scripto, vel nutibus, immo ordinariè requiritur, quòd fiat scripto; cur ergo etiam id non sufficiat in iudicio sacramentali? Scio Abolutiõnem scriptam non valere, etsi sententia in foro externo scripta sufficiat, & in aliis multis esse differentiam inter unum, & aliud iudiciũ; sed ut idem credam de Confessione vocali, nullam talem habeo rationem, qualem habeo pro Abolutiõne vocali, & aliis multis.

Quin immo, inquit aliquis, ratio est; quòd Conc. Florentinum in Decreto Eugenii vocet quasi materiam huius Sacramenti, oris Confessionem: ibi: *Quartum Sacramentum est Penitentia, cuius quasi materia sunt actus penitentis, qui in tres distinguntur partes. Quarum prima est cordis Contritio. . . . Secunda est oris Confessio.*

Respondeo; aut signum æquivalens, ut patet ex illis, quæ sequuntur, ad quam, inquit, pertinet, ut peccator omnia peccata, quorum memoriam habet, suo Sacerdoti confiteatur integraliter. Non dicit: *Confiteatur vocaliter*, sive vocibus propriè dictis; sed simpliciter, *Confiteatur*, id est, manifestet Sacerdoti sua peccata, quod fieri potest, ut jam ostendimus, scripto, aut nutibus absque verbis propriè dictis. Simili modo sdem Concilium in eodem Decreto loquitur dicens: *Hæc omnia Sacramenta tribus perficiuntur, videlicet rebus tamquam materiã, verbis tamquam formã: quod tamen intelligendum est etiam de verbis impropriè dictis, seu signis æquipollentibus, propter Matrimonium, quod contrahi potest solis nutibus.*

Quod probè intelligens Concilium Trid. ut omnem ambiguitatem tolleret, sess. 14. c. 3. secundam partem Penitentia, quam Florentinum vocaverat, *Oris Confessionem*, simpliciter appellat, *Confessionem* dicens: *Sunt autem quasi materia huius Sacramenti, ipsius Penitentis actus, nempe Contritio, Confessio, & Satisfactio.*

Suppositã ergo validitate Confessionis, aliò modo factæ quàm verbis propriè dictis; nihilominus consuetudinem confitendi vocaliter, nemo inficias erit; in tantum, ut licet multi reperiantur, qui peccata sua, memoriæ causã, scripta secum habeant, equidem vocaliter confiteantur. An autem illa consuetudo obliget sub mortali, meritò ab Aliquis dubitatur; eò quòd magis videatur inducta propter communem modum agendi cum hominibus, quàm animo se obligandi.

Et verò quod tantum mysterium in illa applicatione vocali, ut debeat, aut possit censeri gravis materia? Ad nihil aliud deservit, quàm ad maiorem verecundiam penitentis, qui tamen excessus non est notabilis; supposito quòd penitens sit præsens, quando confitetur, ut graphicè expressit Doctor Subtilis 4. dist. 17.

n. 32. Quilibet scribens aliquid, facit in hoc, quod est contra naturam signi idonei in Confessione: & in ista scriptura tollitur verecundia, quæ est poena magna in Confessione, & hoc nisi confitens sit præsens, quando per scriptum confitetur; & ideo quod dicitur 30. q. 5. Qualis esse debeat, quòd quis potest confiteri per scripturam, Ioannes exponit, quando confitens est præsens; quia absens non potest licite, id est, sine gravi peccato, Ergo præsens, secundum Scotum, potest licite, id est, sine gravi peccato; quia videlicet tunc non tollitur verecundia, quæ est poena magna in Confessione; licet paululum minuatur, & ideo possit esse peccatum veniale.

De Confessione per scripturam, quæ fieret absenti, intelligo, quod refertur cap. *Quem penitet*. dist. 1. de Penit. ex lib. de vera & falsa Penit. (apud D. Augustinum tom. 4.) c. 10. *Præceptum Dominus mandandis (alias mundatis) ut ostenderent ora Sacerdotibus, docens corporali præsentia censenda peccata, non per nuntium, non per scriptum manifestanda. Dixit enim, Ora monstrate, & Omnes, non unus pro omnibus. Non alium statuit nuntium, qui pro rebus offerat minus, à Moyse statutum. Sed qui per vos peccatis, per vos erubescatis. Erubescencia enim ipsa partem habet remissionis. Ex misericordia enim hoc præcepit Dominus, ut neminem penitetet in occulto. In hoc enim quod per scriptum dicit (verbis formalibus, aut æquipollentibus) Sacerdoti, & erubescencia vincit timore offensi, sit venia criminis; fit enim per Confessionem veniale, quod criminale erat in operatione.*

Cum ergo voces propriè dictæ neque ex iure divino, neque ex iure Ecclesiastico scripto probentur necessariae; ratio quoque naturalis nulla adferatur alicujus notabilis considerationis; ignoto planè, quare Doctores communiter doceant, consuetudinem illam graviter obligare; meo iudicio, salvo meliori, magis alleviandum est, quantum fieri potest, iugum Confessionis, quàm aggravandum.

Dices; videtur quidam contemptus & irreverentia; non velle duo vel tria solummodo verba proferre, ut putã; *De his me accuso*, quando commodè fieri potest, maximè cum hoc sit securius.

Resp. quantum ad securitatem; nulla est ratio dubitandi de valore Confessionis aliter factæ ut statim videbitis. Contemptus autem, ut suppono, non est formalis; porro virtualis, qui non est aliud, quàm voluntaria transgressio præcepti; tibi & quando commodissimè posset servari, mortalis est, vel venialis, prout præceptum graviter aut leviter obligat.

Interim omnibus auctor sum, ut, quantum commodè fieri potest; voce confiteantur, non autem scripto; aut nutu; sin verò obstat nimia verecundia; aut prohibeat periculum revelationis peccatorum propter adstantes, aut alia iusta causa occurrat, putã difficultas in loquendo, nimia scrupulositas in explicanda

40. Explicatur cap. Quem penitet, d. 1. de Penit.

41. Obiectio. De his me accuso, quando commodè fieri potest, maximè cum hoc sit securius.

Obstat ut Confessio vocalis.

Gggg canda

canda specie, aut numero peccatorum &c. confuso, ut potius scripto confiteantur, quam omnino abstineant, aut formaliter non integrè confiteantur; nec solliciti sint de peccato, quia nullum erit. Quamquam existimem, si vera est sequens pars Conclusionis, vix posse occurrere caulam justam, cum facillimum sit his, qui loqui possunt, dicere illa verba: *Accuso me de his omnibus*, postquam Sacerdos legit peccata scripta.

42. Sufficit ad vocalem Confessionem quod penitens dicat: *Accuso me de his omnibus* postquam Sacerdos legit peccata. Lugo. Probatur simili.

Quod autem hoc sufficiat ad vocalem Confessionem, ut habet sequens pars Conclusionis, docet Lugo disp. 15. n. 80. quem alii Recentiores sequuntur. Probatur à simili; si Sacerdos aliunde peccati notitiam haberet, v. g. si vidisset me peccantem, satis esset, si penitens diceret; *Accuso me de illo peccato, quod vidisti*. Ita tenet Suarez disp. 22. sect. 6. n. 5. dicens: Si repetitio Confessionis (invalida) fit eidem Sacerdoti, qui adhuc retinet memoriam sufficientem peccatorum, non erit necessarium singula dicere; sed omnia uno verbo subijcere supplendo defectum. Ratio est; quia supposita priori narratione, illud unicum verbum æquivaleret distinctæ Confessionis; quia sufficienter faciet præsentia peccata omnia in notitia Confessoris. Sicut si Sacerdos novit extra Confessionem omnia peccata, uno verbo dici ei possunt in Confessione, scilicet se accusando de omnibus, quæ alter novit. Et in his conveniunt Auctores. Hæc ille.

Quid autem interest, quâ viâ Sacerdos noverit peccata extra Confessionem, sive oculis suis inspiciendo, sive legendo ex charta, sive per relationem penitentis &c.? Eadem enim est ratio; quia videlicet per has voces: *Accuso me de his omnibus, quæ nosti*, illa peccata, quæ antea solum noverat extra Sacramentum, jam cognoscit sacramentaliter, seu in ordine ad Absolutionem sacramentalem: porro confiteri sacramentaliter, non est aliud quàm per voces caulare notitiam sacramentalem peccatorum.

43. An etiam sufficiant hæc verba, antequam Sacerdos legit peccata?

Rogas, an etiam sufficiat dicere illa verba, antequam Sacerdos legerit, aut legat peccata scripta? Joannes Poncius in suo Cursu Theol. disp. 46. n. 48. nullam in hoc differentiam videt; neque Herinx part. 4. tract. 4. disp. 3. n. 87. eò quod talis accusatio satis maneat moraliter; etiam post lecta peccata, & ex eo quod non retrahet se, & maneat expectans Absolutionem post lecta peccata, sufficienter innotebit Confessario, quod etiam post lecta peccata accuset se de illis.

Cardinalis Lugo videt differentiam: Tunc enim (inquit n. 82.) accusatio verbalis, quæ præcederet, non explicaret sufficienter peccata; sed completeretur accusatio per scripturam postea legendam, cum ante illam lectam, nondum sciret Sacerdos peccata, in judicium adducta. At verò in priori casu, cum supponeretur notitia peccatorum in Sacerdote, suffi-

cienter se accusaret verbaliter penitens, accusando se de peccatis illis jam cognitis à Sacerdote; per illa enim verba satis significaret, quæ peccata afferret ad judicium. Ita Emin.

Probatur à simili: Si penitens Sacerdoti præsentia diceret: *Accuso me de peccatis, quæ postea mittam ad te scripta*, Confessio illa censetur facta absenti, quia completeretur per scripturam, missam ad absentem. Similiter si accusaret se in præsentia de peccatis, quæ postea Sacerdoti per nuntium explicaret. Secus si prius per litteras, vel nuntium Sacerdoti absenti manifestaret peccata; & postea præsentem Sacerdote accusaret se de illis peccatis, quæ ex scriptura, vel nuntio noverat.

Item si Sacerdos audiret peccata idiomate ignoto, & postea penitente absente interrogaret alium de significatione istarum vocum; talis Sacerdos virtute illius Confessionis non posset absolvere penitentem, nisi repetentem Confessionem, vel approbantem, quam prius fecerat; quia nimirum illæ voces nihil tunc significarent Confessario, & idè illa tunc non fuit accusatio sacramentalis. Contra verò, si Sacerdos prius sensum illarum vocum didicerat, postea illæ eadem voces veram continent accusationem sacramentalem. Sic ergo in casu nostro eadem verba post lectam scripturam sufficienter ad sacramentalem Confessionem, quæ antea non sufficienter, quia ob defectum notitiæ in Sacerdote non explicabant illi ea verba, de quibus peccatis penitens loqueretur. Hæc summam ex Lugone.

Ego, inquit Ariaga disp. 51. n. 58. non putarem, si utrumque fit in uno momento quasi moraliter, ut simul det sedam dicens: *De his me accuso*, & expectet ibi donec Sacerdos legat, & tunc accipiat Absolutionem, non, inquam, puto esse ullam prorsus differentiam, & fortè in illo ipso casu, quo diceret præsentem; *Accuso me de peccatis, quæ tibi postea mittam*, & post quæ ego veniam pro Absolutionem, putarem omnino sufficere; quia ille adventus postea judicari deberet suppositis circumstantiis loco Confessionis; & sufficeret si diceret: *Peto Absolutionem de illis*. Hæc Ariaga.

Interrogas quid ego sentiam? In primis haud dubito, quin adventus ille, de quo Ariaga, esset valida Confessio, si non vocalis propriè dicta, saltem æquivalens in ordine ad valorem Sacramenti, immo & vocalis propriè dicta, si diceret: *Peto Absolutionem de illis*; quæ enim differentia inter hæc verba post notitiam peccatorum, & illa: *Accuso me de his peccatis*. Nulla omnino.

Porro solus adventus, & expectatio Absolutionis, absque aliis verbis, subsequens notitiam peccatorum, non video, quomodo sit Confessio vocalis, de qua hic tractamus; quia per verba præcedentia non ita significabantur peccata, ut pro tunc Sacerdos posset ea intelli-

intelligere, ergo pro tunc non erant Confessio vocalis; quia Confessio vocalis sunt voces manifestantes peccata Sacerdoti, in ordine ad Absolutionem; pro tempore autem subsequenti jam amplius illa verba non existunt, adeoque quae talia, id est, quae verba proprie dicta, non possunt esse Confessio, sicuti haec verba: Hoc est Corpus meum, hodie prolata; non possunt cras esse forma Consecrationis; quia forma debet constare verbis proprie dictis, ergo similiter haec verba: Ego me accuso de istis peccatis, hodie prolata, antequam Sacerdos peccata noverit, non possunt cras esse Confessio vocalis, est tunc Sacerdos cognoscat peccata, de quibus poenitens heri loquebatur.

Sed quid si utrumque fiat in uno momento quasi moraliter, ut simul det schedam dicens: De his me accuso? Respondeo; si Sacerdos in eodem momento quasi moraliter simul legat peccata scripta, forte id sufficeret ad Confessionem vocalem; sicuti sufficit ad formam Baptismi, quod verba quasi moraliter profertur cum ablutione; quamvis non sufficeret, si hodie profertur verba, & cras fieret absolutio. Et ratio est; quia tunc verba illa formalia, licet physice amplius non existant, equidem moraliter adhuc censentur perseverare, & quasi adhuc existere pro parvo illo tempore; altero autem die acquidem moraliter; sed ad summum virtualiter aut habitualiter, quod non sufficit ad locutionem formalem & proprie dictam; qualis tamen debet esse forma Sacramenti Baptismi, & Confessio vocalis, de qua quaerimus.

Alioquin ipse Cardinalis admittit n. 84. & nos cum illo, ad valorem Sacramenti sufficere meram scripturam, Sacerdoti praesenti datam, tamen si Sacerdoti legenti peccata non annuat, & confirmet se id fecisse, scilicet explicitè; nam implicitè ex eo, quod non retractet se, & maneat expectans poenitentiam, & Absolutionem post peccata lecta; censetur se rursus de illis accusare.

Ex quo patet responsio ad fundamentum Poncii; & Herinex; nimirum, accusationem illam moraliter permanere post lecta peccata, quae accusatio est; sed quae accusatio vocalis proprie dicta. Similiter ex eo, quod non retractet se, & maneat expectans Absolutionem post lecta peccata, sufficienter innotebit Confessario, quod etiam post lecta peccata sculet se de illis accusat, inquam; realiter; non autem vocaliter.

Restat ultima pars Conclusionis, quae cum communi DD. asserit, Confessionem realem in defectum Confessionis vocalis non solum licitam esse; sed etiam praecipuam, si absit periculum infamiae; quamvis Scotus posset alicui videri subdubitali; nam q. dist. 17. ad 8. argumentum, putat; Item non habens Sacerdotem praesentem, non potest ei verbotenus confiteri, patet nec tenetur per scriptum, quia super hoc non invenitur

praecipuum divinum. Responder n. 32. Ad aliud videtur Confessio quandoque facienda per scriptum, ut legitur de Thoma Cantuariensi, qui misit ad Curiam pro Absolutione. Sed hoc videtur esse contra rationem Confessionis; quia omnis scriptura ex sui natura nata est esse publica; quantumcumque enim aliquis conservat secretum apud se scriptum, tamen ex quo mittit illud, vel propter nuntium, vel propter illum, ad quem mittitur, potest publicari, & semper ex sui natura, est patulum cuicumque legenti loquens, quod ibi continetur. Haec Doctor Subtilis.

Sed liquet profecto, ipsum loqui de Confessione scripto faciendae absenti: Ex quo mittit, inquit, illud, vel propter nuntium, vel propter illum, ad quem mittitur. Et clarius patet ex sequentibus verbis: Quilibet ergo scribens aliquid &c. Vide supra circa principium Conclusi.

Ceterum ratio communis doctrinae est; quia talis modus confitendi per scriptum Confessario praesenti, per se non est publicus, immo aliquando magis secretus; nam voces a circumstantibus facilius audiri possunt, quam scriptum legi; & sicut per accidens fieri potest, ut voces audiantur, ita etiam per accidens fieri posset, ut scriptum legeretur. Unde quod dicit Scotus supra: Omnis scriptura ex sui natura nata est esse publica, intelligendum videtur, quando mittitur ad absentem; aut permanet apud Confessarium; sed quando traditur Confessario praesenti, & perlecta redditur poenitenti, mox combutenda, vel alio modo destruenda.

Hinc in Report, impressis Lugduni eadem dist. n. 34. sic lego: Ad quartum de illo, qui non habet Sacerdotem, dicitur, quod tenetur ei confiteri per scriptum. Sed hoc non intelligo, quia sicut forum & iudicium illius Sacramenti est secretissimum, ita & accusatio debet esse maxime privata & secretissima, quia forma fori privati non est de publico accusando; sed omnis accusatio in scriptis, vel facta per scripturam, ex genere & natura talis actus scripturae, sit publica ab illo tempore, quo emanat a manu mittentis, propter multa pericula, quae possunt contingere, quibus se exponit sic confitens; quia littera possunt in via, & in termino aperiri, perdi, & multipliciter distrahi; igitur contra naturam Confessionis Sacramentalis est, quod fiat per scripturam; tenetur igitur expectare copiam Sacerdotis.

Similiter loquitur in Report, impressis Coloniae eadem dist. n. 12. ibi: Quod quidam dicunt (de non habente Sacerdotem praesentem) quod debet confiteri per scripturam, hoc est contra naturam Sacramenti huius; quia iste actus quantum est de natura sua debet esse privatus. Sed actus scripturae de natura sua est publicus. Unde posset nuntius eum decipere aperiendo litteram, vel perdere litteram, & posset aperiens litteram eum probare infamem per propriam scripturam, ideo tenetur expectare cum bono proposito.

Dices, quod mittatur, vel non mittatur ad absentem, per accidens est; interim semper

Explicatur Scotus,

49. Ratio communis doctrinae.

Scotus

49.

50. Objectio.

Gggg 2 vetum

verum est dicere: *Littera scripta manet*; & ideo multa homines audent dicere verbis; quae tamen scripto tradere reculant; ergo ex sui natura qualibet scriptura nata est esse publica; nam quod statim post Confessionem rumpatur; etiam per accidens est; immo communiter ab illis, qui sic confitentur, non rumpitur; quamquam alioquin modus scripto confitendi infortis sit, & à paucis frequentatus. Quocirca plures apud Dianam parte 3. tr. 4. resol. 128. existimant; legem Ecclesiasticam in tali casu non obligare; praesertim, quia plerumque talis modus non vacat omni periculo publicationis.

Sed contrarium verum videtur; nam quidquid sit de natura scripturae, quae indubie permanens est; in quo distinguitur à voce, quae naturam suam transiit; equidem quantum ad esse publicum, etiam vox nata est esse publica; sic enim hodie multa publicantur in Republica; tam civili, quam Ecclesiastica sola voce; & huiusmodi publicatio sufficit ad inducendam obligationem, quamvis scriptura saepe addatur, propter ejus permanentiam. Num ideo modus confitendi vocaliter apud solum Sacerdotem dicitur ex natura sua publicus? Minime; cur ergo modus scripto confitendi apud solum Sacerdotem praesentem; dici debeat publicus ex sui natura?

§ 1. Aliud est de modo confitendi per interpretem, qui necessario complectitur notitiam plurimum; ut patet; secus modus confitendi per scriptum; tamen hic & nunc fieri posset; ut ex eo plures devenirent in notitiam peccatorum. Et quamvis propter scripturam permanentiam sapienter natum sit fieri, ut plures deveniant in notitiam peccatorum ex Confessione scripta, praesertim quando mittitur ad absentem; quam ex Confessione vocali, quae non permanet; equidem aliunde, ut supra notavi, voces facilius audiri possunt à circumstantibus, quam scriptura legi.

Quapropter in Conclusionem additur illa particula: *si absit periculum infamiae*. Enimvero quando adest periculum infamiae; nequidem obligat Confessio vocalis aequo solum Sacerdotem; nisi ex propria charitate in articulo mortis, quando alioquin infirmus prudenter timet aeternam damnationem; juxta dictam Concl. praeced. multo minus Confessio per scriptum; utpote contra consuetum modum confitendi; & propterea illicita, nisi adfit iusta causa.

§ 2. Quin immo dubitatur de valore, quando fieret Sacerdoti absentem, & plures resolvunt non valere, propter Constitutionem quamdam Clementis VIII. quam ad longum retulimus sect. 3. concl. 5. in qua damnat hanc propositionem: *Licere per litteras seu intermedium Confessario absentem peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente Absolutionem obtinere*. Nihilominus dico:

CONCLUSIO IV.

Confessio, absentem facta, non semper est invalida; estò graviter peccaminosa extra necessitatem.

Ultima pars est communis; tum, quia ille modus confitendi notabiliter delectatur à communi modo, & à communi praxi Ecclesiae; tum, quod per illam Confessionem non satis distincte & commode explicentur peccata; tum denique, quia per illum modum dispositio penitentis non potest sufficienter Confessario innoscere; potuit enim interea temporis, quo Confessio delata fuit absentem; & differtur Absolutio, peccata mortaliter, per consequens retrahere dolorem; ergo periculum invalidae Absolutionis potissimum cum disputetur de valore huiusmodi Confessionis; quod est signum facti manifestum gravitatis materiae; ergo si prohibita est, quidni graviter? Interim cum etiam probabile sit, illam valere; saltem quando fit ex intentione obtinendi Absolutionem à praesente, ut patet ex dicendis pro prima parte conclus. non video, cur non liceat in necessitate; in qua utimur materia & forma probabilis Baptismi, & aliorum Sacramentorum. Neque necessitas habet legem Ecclesiasticam.

Itaque principaliter disputatur & controversatur hic prima pars Conclusionis, cui à multis contrahitur, potissimum propter Decretum Clementis VIII. nam quod ad rationem attinet, illa potius videtur nobis favere; liquidem ideo Christus requisivit Confessionem ante Absolutionem; quia Absolutio est sententia remissionis peccatorum, quae non potest pronuntiaris incognita causa; non potest autem cognosci causa, nisi per ipsum reum crimina deferantur. Subsumo; atque possunt deferri crimina ad absentem, idque sufficienter ad sententiam valide ferendam ut constat ex iudiciis humanis; ergo &c.

Fateor non in omnibus argumentandum esse à iudicio humano, ad iudicium Sacramentale, ut patet ex alibi dictis; & impraesentiarum illi, qui admittunt validam Confessionem in absentia Confessarii, negant validam Absolutionem in absentia poenitentis; cum tamen & haec valeat in iudicio humano; sed dico, non esse recedendum à paritate, nisi vel ex Scriptura; vel ex communi sensu Ecclesiae constet de disparitate, id est, de contraria voluntate Christi. Jam autem neque ex Scriptura, neque ex communi sensu Ecclesiae constat, Christum requisivisse ad valorem Sacramentalis Confessionem in praesentia Confessarii, sicuti constat

Solvitur.

§ 1.

Differentia inter modum confitendi per interpretem, & per scriptum.

§ 2.

An valeat Confessio per scriptum facta absentem.